

Інновації в оподаткуванні монтажу систем протипожежного захисту та систем охоронного призначення як сфери будівництва

В 2016 року дві асоціації - учасники Української Ради Бізнесу (УРБ) – Українська Федерація Індустрії Безпеки (УФІБ) та Український Союз Пожежної та Техногенної Безпеки (УСПТБ) – дійшли згоди щодо необхідності виправлення ситуації з оподаткуванням у сфері, яка забезпечує значну частку замовлень в сфері будівництва і зокрема монтажу систем протипожежного захисту та систем охоронного призначення.

На той час, законодавством було передбачено окремий порядок виникнення лише податкових зобов'язань з ПДВ у разі постачання товарів/послуг з оплатою за рахунок бюджетних коштів (пункт 187.7 ПКУ): «Датою виникнення податкових зобов'язань у разі постачання товарів/послуг з оплатою за рахунок бюджетних коштів є дата зарахування таких коштів на банківський рахунок платника податку...». Цю норму податківці несправедливо трактують тільки по відношенню до підрядників (генпідрядників), і виключають право її застосування до субпідрядників, що спричиняє вимивання обігових коштів у підприємств - учасників з послуг і постачання обладнання для об'єктів будівництва за бюджетні кошти. На підставі цієї оцінки УСПТБ та УФІБ ініціювали внесення змін до Податкового кодексу в частині удосконалення механізму застосування «касового методу» при сплаті ПДВ за операціями з виконання будівельних робіт (поширення касового методу на субпідрядників). Зокрема, було зроблено

дослідження, проведені розрахунки втрат обігових коштів та сформовано обґрунтування запропонованих змін.

Численні наради протягом двох років в Державній фіскальній службі та Мінфіні за участі експертів та представників УФІБ, УСПТБ та інших бізнесасоціацій - учасників «Української Ради Бізнесу» призвели до включення цієї пропозиції в пакет законодавчих ініціатив з числа ТОП-10 УРБ. В результаті поправку до ПКУ було внесено до законопроекту № 1210, а 16 січня 2020 року Верховна Рада України ухвалила в цілому законопроект №1210 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві», де включено удосконалення механізму застосування «касового методу» при сплаті ПДВ за операціями з виконання будівельних робіт - поширено касовий метод на субпідрядників.

Після вступу в дію даних змін, УСПТБ і УФІБ звернулись до Податкової служби з проханням надати відповідні роз'яснення (податкову консультацію). Наводжу відповідь ДПС України:

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДПС)
Дальницька пл., 8, м. Київ, 04053, тел.: (044) 272-62-55
E-mail: posid@tax.gov.ua, сайт: www.tax.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 43005393

від 14.01.2020 р. № 2565/17/22/01/000000000000 На № _____ від _____ 20__ р.

ГО «Український союз пожежної та технічної безпеки»
просп. Перемоги, 123, оф. 524-525, м. Київ,
05179

Головне управління ДПС
у м. Києві

Державна податкова служба України розглянула звернення ГО «Український союз пожежної та технічної безпеки» (далі – Громадська організація) від 20.07.2020 № 59/07 (ак. ДПС № 1516/ПК/6 від 23.07.2020) з питань застосування касового методу податкового обліку при здійсненні операцій з виконання підрядних будівельних робіт та інформує.

Відносно, що виникають у сфері справляння податків і зборів, регулюються нормами Податкового кодексу України (далі – ПКУ) (пункт 1.1 статті 1 розділу I ПКУ).

Порядок та умови надання платникам податків податкових консультацій (у тому числі індивідуальних) визначено статтею 52 розділу II ПКУ.

Під індивідуальною податковою консультацією розуміється роз'яснення контролюючого органу, надане платнику податків щодо практичного використання окремих норм податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючий орган, та зареєстроване в єдиному реєстрі індивідуальних податкових консультацій (підпункт 14.1.172¹ пункту 14.1 статті 14 розділу I ПКУ).

Відповідно до пункту 52.1 статті 52 розділу II ПКУ за зверненням платників податків у паперовій або електронній формі контролюючий орган, визначений підпунктом 41.1.1 пункту 41.1 статті 41 розділу II ПКУ, надає їм безоплатно індивідуальні податкові консультації з питань практичного застосування окремих норм податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на такий контролюючий орган, протягом 25 календарних днів, що настають за днем отримання такого звернення даним контролюючим органом.

Під поняттям «касовий метод» для цілей оподаткування згідно з розділом V ПКУ розуміється метод податкового обліку, за яким дата виникнення податкових зобов'язань визначається як дата зарахування (отримання) коштів на рахунок платника податку, відкритий в установах банків та/або в органах, що здійснюють касничеське обслуговування бюджетних коштів, у касу платника податків або дата отримання інших видів компенсацій вартості поставлених (або тих, що підлягають поставці) ним товарів (послуг), а дата віднесення сум податку до податкового кредиту визначається як дата списання коштів з рахунку платника податку, відкритих в установах банків, та/або в органах, що здійснюють касничеське обслуговування бюджетних коштів, дата видачі з каси платника податків або дата надання інших видів компенсацій вартості поставлених (або тих, що підлягають поставці) йому товарів (послуг) (підпункт 14.1.266 пункт 14.1 статті 14 розділу I ПКУ).

Щодо питання 1

Застосування касового методу податкового обліку відбувається у випадку здійснення окремих операцій з постачання товарів/послуг для яких згідно з нормами ПКУ визначено касовий метод податкового обліку. Зокрема, за операціями з виконання підрядних будівельних робіт суб'єкти підприємницької діяльності (як підрядники, так і субпідрядники) можуть застосовувати касовий метод податкового обліку.

Відповідно до пункту 1.3 Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 № 635 (далі – Методичні рекомендації), елементом системи організації бухгалтерського обліку на підприємстві є облікова політика, яка може враховувати організаційно-правову форму підприємства, галузеві особливості економічної діяльності, обсяги виробництва тощо.

Пунктом 2.1 Методичних рекомендацій визначено, що розпорядчий документ про облікову політику підприємства визначає, зокрема кількісні критерії та якісні ознаки суттєвості інформації про господарські операції, події та статті фінансової звітності.

Отже про застосування касового методу податкового обліку платник податків повинен зазначити у розпорядчому документі про облікову політику.

Щодо питання 2

Починаючи із звітного (податкового) періоду, в якому платник податку почав застосовувати касовий метод податкового обліку, такий платник податку у відповідному полі податкової декларації з ПДВ, що розташоване після розділу III такої декларації, проставляє відмітку про застосування касового методу податкового обліку. Така відмітка проставляється щомісячно, протягом періоду застосування касового методу податкового обліку.

2

При цьому звернення платників податків на отримання індивідуальної податкової консультації у паперовій або електронній формі повинно містити, зокрема код згідно з ЄДРПОУ (для юридичних осіб).

На звернення платника податків, що не відповідає вимогам, зазначеним у пункті 52.1 статті 52 розділу II ПКУ, індивідуальна податкова консультація не надається, а надсилається відповідь за підписом керівника (заступника керівника або уповноваженої особи) у паперовій або електронній формі у порядку та строки, передбачені Законом України від 02 жовтня 1996 року № 393/96-ВР «Про звернення громадян» (далі – Закон № 393).

У зверненні Громадської організації не вказано код згідно з ЄДРПОУ, а відтак не дотримано вимог пункту 52.1 статті 52 розділу II ПКУ. Отже, відповідь надається у порядку, встановленому Законом № 393.

Правові основи оподаткування ПДВ встановлено розділом V та підрозділом 2 розділу XX ПКУ.

Згідно з підпунктами «а» і «б» пункту 185.1 статті 185 розділу V ПКУ об'єктом оподаткування ПДВ є операції платників податку з постачання товарів/послуг, місце постачання яких відповідно до статті 186 розділу V ПКУ розташоване на митній території України.

Під постачанням послуг розуміється будь-яка операція, що не є постачанням товарів, чи інша операція з передачі права на об'єкти права інтелектуальної власності та інші нематеріальні активи чи надання інших майнових прав стосовно таких об'єктів права інтелектуальної власності, а також надання послуг, що споживаються в процесі вчинення певної дії або провадження певної діяльності (підпункт 14.1.185 пункту 14.1 статті 14 розділу I ПКУ).

Правила формування податкових зобов'язань з ПДВ та їх коригування встановлено статтями 187, 192 та 201 розділу V ПКУ.

Відповідно до пункту 187.1 статті 187 розділу V ПКУ датою виникнення податкових зобов'язань з постачання товарів/послуг вважається дата, яка припадає на податковий період, протягом якого відбувається будь-яка з подій, що сталася раніше:

- дата зарахування коштів від покупця/замовника на банківський рахунок платника податку як оплата товарів/послуг, що підлягають постачанню, а в разі постачання товарів/послуг за готівку - дата оприбуткування коштів у касі платника податку, а в разі відсутності такої - дата інкасації готівки у банківській установі, що обслуговує платника податку;
- дата відвантаження товарів, а в разі експорту товарів - дата оформлення митної декларації, що засвідчує факт перетинання митного кордону України, оформлена відповідно до вимог митного законодавства, а для послуг - дата оформлення документа, що засвідчує факт постачання послуг платником податку.

За операціями з виконання підрядних будівельних робіт суб'єкти підприємницької діяльності (підрядники та субпідрядники) можуть застосовувати касовий метод податкового обліку відповідно до підпункту 14.1.266 пункту 14.1 статті 14 розділу I ПКУ.

4

При цьому нормами ПКУ не передбачено подання до контролюючих органів будь-яких інших додаткових заяв чи повідомлень про початок чи завершення застосування касового методу податкового обліку за операціями з виконання підрядних будівельних робіт.

Директор Департаменту правової роботи
Мар'яна КУЦ

Георгій Немчиorenко 247 35 56

Особисто вимушений констатувати, що більшість підприємств і підприємців (ФОП), які зможуть скористатися можливістю застосування касового методу податкового обліку при здійсненні субпідрядних будівельних (монтажних) робіт і тим самим уникнуть втрат обігових коштів на оподаткування, подумують, що це сталося само собою і тому вирішать, що і в подальшому не треба а ні об'єднуватись, а ні вкладати час, зусилля і гроші у розвиток власної сфери діяльності.

Від членів нашої громадської організації та підприємств сфери монтажу систем протипожежного захисту та систем охоронного призначення дякуємо всім, хто взяв участь у цій роботі – керівництву УФІБ та УСПТБ Анатолію Долинному та Борису Платкевичу, членам Української Ради Бізнесу і всім, хто взяв участь у цій роботі та опрацюванні даного законопроекту.

Стаття підготовлена за матеріалами УФІБ і УСПТБ.

**Голова ГО «Всеукраїнське об'єднання
спеціалістів безпеки»**

Лоцилін О.Ю.